

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Daniela Hudáka a JUDr. Pavla Farkaša na neverejnom zasadnutí konanom 25. júla 2012 v Bratislave v trestnej veci obvineného **M. V.** pre zločin skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. a iné, o sťažnosti prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica zo 16. júla 2012, sp. zn. Tp 20/2011, takto

r o z h o d o l :

I. Podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. napadnuté uznesenie **sa z r u š u j e** v celom rozsahu.

II. Podľa § 79 ods. 3 Tr. por. žiadosť obvineného **M. V.**, nar. **X.** v **T.**, trvale bytom **M.**, **T.**, okres **T.**, t.č. vo výkone väzby v Ústave na výkon väzby Banská Bystrica, o prepustenie z väzby na slobodu **sa z a m i e t a**.

III. Podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. písomný sľub obvineného **M. V.** **sa n e p r i j í m a**.

IV. Podľa § 81 ods. 1 Tr. por. ponuka peňažnej záruky **sa n e p r i j í m a**.

O d ô v o d n e n i e

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica uznesením zo 16. júla 2012, sp. zn. Tp 20/2011, rozhodol o tom, že podľa § 79 ods. 3 Tr. por. obvineného **M. V.**, nar. **X.** v **T.**, trvale bytom **M.**, **T.**, okres **T.**, t.č. vo výkone väzby v Ústave na výkon väzby Banská Bystrica, prepúšťa z väzby na slobodu.

V písomnom odôvodnení pritom poukázal predovšetkým na to, že v súčasnosti sa trestná vec obvineného M. V. nachádza v štádiu po skončení vyšetrovania, v čase, keď prokurátor vypracúva obžalobu. Hoci má za to, že trestné stíhanie je voči vyššie menovanému obvinenému naďalej vedené dôvodne, dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. podľa neho už pominuli. Ako totiž uviedol ďalej, v tomto štádiu trestného stíhania, po ukončení vyšetrovania, kedy obvinený nie je konateľom ani jednej zo spoločností, ktoré vlastní, je obava z pokračovania v trestnej činnosti už rozptýlená. Existencia nebezpečia opakovania alebo pokračovania v trestnej činnosti obvineným je vzhľadom na obstarané dôkazy a ukončené vyšetrovanie mizivá. A napokon záverom sudca pre prípravné konanie konštatoval, že vzhľadom na ukončené vyšetrovanie, ako aj celkovú dobu väzobného stíhania obvineného má za to, že obava z pokračovania v trestnej činnosti obvineným pominula, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Proti tomuto uzneseniu podal prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v zákonom stanovenej lehote sťažnosť.

Uviedol v nej pritom, že s argumentáciou súdu sa nestotožňuje, pričom v tejto súvislosti poukazuje najmä na rozhodnutie sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 27. apríla 2012, sp. zn. Tp 20/2011, ktorým bola spolu s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. mája 2012, sp. zn. 1 Tost 19/2012, podľa § 79 ods. 3 Tr. por. zamietnutá žiadosť obvineného M. V. o prepustenie z väzby na slobodu a zároveň podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por., § 80 ods. 1 Tr. por. nebol prijatý písomný sľub obvineného ani ponuka peňažnej záruky. Pokiaľ ide o spomenuté rozhodnutia, tak v týchto sú podrobne konkretizované naďalej pretrvávajúce dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. u obvineného M. V., pričom na tam uvedených záveroch sa nič nezmenilo ani v štádiu v súčasnosti ukončeného vyšetrovania a spracovávaní obžaloby prokurátorom.

Vzhľadom k tomu, že dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. teda u vyššie menovaného obvineného podľa názoru prokurátora naďalej trvá, navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 194 ods. 1 Tr. por. napadnuté uznesenie zrušil a aby alternatívne vo veci rozhodol sám tak, že žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu obvineného M. V. podľa § 79 ods. 3 Tr. por. zamietla a podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. a podľa § 80 ods. 1 Tr. por. peňažnú záruku ani písomný sľub obvineného neprijíma,

alebo aby uložil orgánu, proti ktorého rozhodnutiu sťažnosť smeruje, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Spisový materiál v posudzovanej veci bol dňa 19. júla 2012 predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky za účelom rozhodnutia o predmetnej sťažnosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky primárne zistiac, že sťažnosť je prípustná, bola podaná oprávnenou osobou a v zákonom stanovenej lehote podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť ako i konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel k takému záveru, že podaná sťažnosť **je dôvodná.**

Z obsahu predloženého spisového materiálu vyplýva, že na základe uznesení vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, Odboru boja proti korupcii – Východ Košice zo dňa 1. marca 2011, 18. apríla 2011, 27. júna 2011, 18. augusta 2011 a 10. januára 2012, ČVS: PPZ-152/BPK-V-2010, je M. V. obvinený z pokračujúceho zločinu skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. ako i pokračujúceho zločinu neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 4 Tr. zák., a to na skutkovom základe tam bližšie špecifikovanom.

Obvinený M. V. bol do väzby vzatý uznesením sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu z 3. marca 2011, sp. zn. Tp 20/2011, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. marca 2011, sp. zn. 4 Tost 6/2011, a to z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por., s tým, že táto mu začala plynúť dňom 1. marca 2011 o 05.30 hod. a bude sa vykonávať v Ústave na výkon väzby Banská Bystrica.

Naposledy bola lehota väzby obvinenému predĺžená uznesením sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu z 27. januára 2012, sp. zn. Tp 20/2011, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 1. februára 2012, sp. zn. 3 Tost 4/2012, a to do 1. septembra 2012.

Uznesením sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu z 27. apríla 2012, sp. zn. Tp 20/2011, bola zamietnutá žiadosť obvineného o prepustenie

z väzby na slobodu. Zároveň nebol prijatý písomný sľub obvineného a ani ponuka peňažnej záruky. Najvyšší súd Slovenskej republiky sťažnosť obvineného proti predmetnému rozhodnutiu uznesením zo 16. mája 2012, sp. zn. 1 Tost 19/2012, zamietol ako nedôvodnú.

Písomným podaním z 29. júna 2012 podal obvinený M. V. prostredníctvom svojho obhajcu znova žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu.

Upozornil v nej v prvom rade na to, že prípravné konanie - vyšetrowanie sa dostalo do svojej záverečnej fázy, keď v čase od 12. júna 2012 do 22. júna 2012 sa uskutočnil záverečný procesný úkon vo forme preštudovania vyšetrovacieho spisu. Aj v tomto štádiu trestného konania zásadne popiera páchanie akejkoľvek trestnej činnosti. Žiadny právny predpis fyzickej osobe nezakazuje, aby bola spoločníkom vo viacerých obchodných spoločnostiach. V rokoch 2008 – 2010 vlastnil 50 obchodných spoločností, avšak všetky boli založené a vykonávali svoju činnosť reálne a v súlade s platnými právnymi predpismi. Reálne zamestnával ľudí (v danom období mal 650 zamestnancov, ktorí poberali mzdy a za ktorých platil tiež i zdravotné a sociálne odvody, či dane), vlastnili a prenajímali si obchodné priestory, sú vlastníkami hospodárskych budov, výrobných hál, pozemkov, poľnohospodárskych plôch a pod., čo je napokon veľmi jednoducho overiteľné v príslušnom katastri nehnuteľností. Príslušný daňový úrad vykonával pravidelné kontroly, keď za 4 roky ich bolo vykonaných v jeho spoločnostiach približne 2000. V uvedenom období bola prax a legislatívna úprava taká, že finančné prostriedky uplatnené ako nadmerný odpočet DPH mohli byť daňovému subjektu vyplatené až po riadnom a správnom vykonaní daňovej kontroly. Žiadna z takých kontrol vykonaných v jeho spoločnostiach nebola ukončená s výsledkom neoprávneného nadmerného odpočtu DPH.

Ďalej poukázal na to, že od augusta 2011 už nie je konateľom žiadnej z obchodných spoločností, ktorých sa vyšetrowanie týka, o čom predložil i rozhodnutia valného zhromaždenia jednotlivých spoločností, ktorými bolo rozhodnuté o zmene konateľa. Nesúhlasí s konštatovaním, že na obave z pokračovania v trestnej činnosti táto skutočnosť nič nezmenila, pretože novými konateľmi sú osoby jemu blízke.

Záverom tiež zdôraznil, že trestné stíhanie je voči jeho osobe vedené už viac ako rok a štyri mesiace, pričom za toto obdobie už podľa jeho názoru bolo možné orgánmi činnými v trestnom konaní trestnú vec náležite a zákonne objasniť.

Na základe vyššie uvedených skutočností obvinený napokon žiadal, aby orgány rozhodujúce o jeho zotrvaní vo väzbe rozhodli tak, že ho podľa § 79 ods. 3 Tr. por. prepustia z väzby na slobodu. Pre prípad neakceptovania ním zmienených dôvodov predložil s poukazom na ust. § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. písomný sľub (vlastnoručne podpísaný) o tom, že v prípade prepustenia na slobodu bude viesť riadny život, najmä sa nedopustí žiadnej trestnej činnosti a splní všetky povinnosti a dodrží obmedzenia, ktoré mu budú uložené. Ak nebude rozhodnuté ani v zmysle uvedeného žiadal na záver nahradiť jeho väzbu peňažnou zárukou pri dodržaní všetkých zákonných podmienok stanovených v § 81 Tr. por. v súdom určenej výške (§ 81 ods. 2 písm. a/ Tr. por.). Peňažná záruka by bola zložená prostredníctvom jeho družky D. B., nar. X., bytom B., ul. F..

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky predmetnej žiadosti obvineného o prepustenie z väzby na slobodu nevyhovel, a preto ju dňa 9. júla 2012 aj spolu s celým spisovým materiálom predložil Špecializovaného trestnému súdu na rozhodnutie s tým, že ju navrhuje podľa § 79 ods. 3 Tr. por. zamietnuť, pretože podľa jeho názoru je v prípade obvineného M. V. väzobné stíhanie z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. aj naďalej dôvodné. Písomný sľub obvineného v zmysle § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. navrhol neprijatť a rovnako tak ani peňažnú záruku v zmysle § 81 ods. 1 Tr. por.

V rámci výsluchu konaného dňa 16. júla 2012 od 9.30 hod. na Špecializovanom trestnom súde obvinený pred zákonným sudcom pre prípravné konanie (v prítomnosti svojho obhajcu ako i prokurátora) uviedol, že súhlasí s obsahom žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, ktorú predložil v jeho mene obhajca, podľa jeho názoru v jeho prípade nie sú dané dôvody väzby a trestné stíhanie môže byť kľudne vedené na slobode.

Podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

Podľa § 79 ods. 2 Tr. por. policajt, prokurátor, sudca pre prípravné konanie a súd sú povinní skúmať v každom období trestného stíhania, či dôvody väzby trvajú,

alebo či sa zmenili. Sudca pre prípravné konanie tak koná iba pri rozhodovaní o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby alebo o zmene dôvodov väzby a pri rozhodovaní o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby podľa odseku 3. Ak v prípravnom konaní prokurátor zistí, že dôvody väzby sa zmenili, podá návrh sudcovi pre prípravné konanie na rozhodnutie o zmene dôvodov väzby. Sudca pre prípravné konanie o takom návrhu rozhodne bez meškania. Ak súd vyhlásil oslobodzujúci rozsudok, predseda senátu bezodkladne vydá príkaz na prepustenie obvineného z väzby s uvedením dôvodu prepustenia a uvedie túto okolnosť v zápisnici; takto postupuje predseda senátu aj vtedy, ak v súdnom konaní uplynula lehota väzby podľa § 76 ods. 6.

Podľa § 79 ods. 3 Tr. por. obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhoví, predloží ju bez meškania so svojím stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu. O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť.

Podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. ak je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ alebo c/, môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie ponechať obvineného na slobode alebo prepustiť ho na slobodu, ak obvinený dá písomný sľub, že povedie riadny život, najmä že sa nedopustí trestnej činnosti a že splní povinnosti a dodrží obmedzenia, ktoré sa mu uložia, a súd alebo v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie považuje sľub vzhľadom na osobu obvineného a na povahu prejednávaného prípadu za dostatočný a prijme ho.

Podľa § 81 ods. 1 Tr. por. ak je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ alebo c/, môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie rozhodnúť o ponechaní obvineného na slobode alebo o jeho prepustení na slobodu aj vtedy, ak obvinený zložil peňažnú záruku a súd alebo sudca pre prípravné konanie ju prijme. Ak je obvinený stíhaný pre obzvlášť závažný zločin, je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 2 písm. a/ až c/ alebo e/, alebo obvinený bol vzatý do väzby podľa odseku 4 alebo podľa § 80 ods. 3, možno peňažnú záruku prijať, len ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu. Obvinenému sa vždy uloží povinnosť oznámiť policajtovi, prokurátorovi alebo súdu zmenu miesta pobytu. So súhlasom

obvineného môže peňažnú záruku zložiť aj iná osoba, ale pred jej prijatím musí byť oboznámená s podstatou obvinenia a so skutočnosťami, v ktorých sa nachádza dôvod väzby. Na dôvody, pre ktoré peňažná záruka môže pripadnúť štátu, musí sa obvinený a osoba, ktorá peňažnú záruku zložila, vopred upozorniť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal predložený spisový materiál a tiež predovšetkým s poukazom na vyššie citované ustanovenia dospel k takému záveru, že sudca pre prípravné konanie nerozhodol správne a v súlade so zákonom, keď napadnutým rozhodnutím rozhodol o tom, že obvinený M. V. sa prepúšťa z väzby na slobodu, nakoľko podľa jeho názoru u neho už dôvod väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. pominul.

V prvom rade treba uviesť, že dôvodnosť trestného stíhania obvineného M. V. z vyššie spomenutých trestných činov je z doposiaľ nazhromaždených dôkazov (predovšetkým množstva listinných dôkazov a svedeckých výpovedí) podľa názoru sťažnostného súdu aj naďalej evidentná. V tomto smere ale napokon nemal žiadne pochybnosti ani Špecializovaný trestný súd, keď v odôvodnení svojho rozhodnutia správne konštatoval, že aj naďalej existuje podozrenie, že skutky, pre ktoré bolo obvinenému vznesené obvinenie, boli spáchané, majú znaky trestného činu vo forme zločinu a je dôvodné podozrenie, že tieto trestné činy spáchal obvinený. Nejde pritom o žiadne hmlisté a konkrétnymi skutočnosťami neodôvodnené podozrenie. Požiadavka úplnej istoty je nevyhnutná v štádiu meritórneho rozhodovania vo veci.

Pokiaľ ale však ide už o skúmanie existencie konkrétnych skutočností, odôvodňujúcich obavu z toho, že by obvinený mohol v prípade prepustenia z väzby pokračovať v páchaní trestnej činnosti, tak tu už nemožno súhlasiť s názorom vyjadreným v napadnutom rozhodnutí.

Najvyšší súd Slovenskej republiky má totiž za to, že samotné ukončenie vyšetrovania, resp. spracúvanie návrhu na podanie obžaloby zo strany prokurátora nie je v posudzovanom prípade takou rozhodnou skutočnosťou, ktorá by mohla znamenať zánik dôvodu tzv. preventívnej väzby u obvineného M. V.. Podľa jeho názoru naopak od posledného väzobného rozhodnutia v danej veci nenastali žiadne také relevantné zmeny, na základe

ktorých by bolo možné hovoriť o pominutí obavy z pokračovania obvineného v trestnej činnosti (rovnakého charakteru).

Aj v momentálnom štádiu konania sú teda aktuálne tie skutočnosti, na ktoré bolo poukazované či už zo strany sťažnostného súdu alebo súdu prvého stupňa v ich predchádzajúcich väzobných rozhodnutiach. V tejto súvislosti je treba upozorniť predovšetkým na rozhodnutie sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu z 27. januára 2012, sp. zn. Tp 20/2011, ktorým bola spolu s rozhodnutím tunajšieho súdu z 1. februára 2012, sp. zn. 3 Tost 4/2012, obvinenému predĺžená lehota väzby do 1. septembra 2012, ako i rozhodnutia, ktorými bola zamietnutá posledne podaná žiadosť obvineného o prepustenie z väzby na slobodu a ktorými tiež rovnako nebol prijatý ani ním predložený písomný sľub či ponuka peňažnej záruky. Najmä potom charakter stíhanej trestnej činnosti, jej rozsah, spôsob a dlhšie časové obdobie, počas ktorého mala byť táto páchaná sú tie okolnosti, ktoré aj naďalej odôvodňujú v predmetnom prípade existenciu dôvodu väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Čo sa týka pritom tej námietky obvineného, že už od augusta 2011 nie je konateľom žiadnej z dotknutých obchodných spoločností, tak v tomto smere je potrebné podotknúť iba toľko, že s uvedenou výhradou sa už oba konajúce súdy vysporiadali vo svojich skorších rozhodnutiach, keď v podstate zhodne uviedli, že uvedená skutočnosť - zmena v osobe konateľa obch. spoločností, kde novými konateľmi sa stali osoby jemu blízke - nič nemení na pretrvávajúcej obave z pokračovania v trestnej činnosti obvineného. Rovnaký záver potom platí taktiež i vo vzťahu k zaisteniu všetkých listinných dôkazov zo strany orgánov činných v trestnom konaní.

A napokon vo vzťahu k otázke možného nahradenia väzby obvineného M. V. či už ním predloženým písomným sľubom v zmysle § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. alebo ponúknutou peňažnou zárukou uvádza Najvyšší súd Slovenskej republiky tú skutočnosť, že s ohľadom na osobu obvineného ako i okolnosti daného prípadu, najmä však povahu, závažnosť a následky trestných činov, z ktorých spáchania je obvinený dôvodne podozrivý, nie je možné považovať v danom prípade prijatie ani jedného z vyššie uvedených inštitútov za dostatočné.

Z dôvodov vyššie uvedených preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že napadnuté rozhodnutie podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. v celom rozsahu zrušil a predmetným uznesením následne sám rozhodol tak o žiadosti obvineného M. V. o prepustenie z väzby na slobodu ako i jeho návrhu na nahradenie väzby písomným sľubom, resp. peňažnou zárukou.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 25. júla 2012

JUDr. Peter H a t a l a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová